

VEAIC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

În troică...

DIN SUMAR :

- **Diagnosticarea inteligenței copiilor** ● **Clima de miine**
- **Luna complică lucrurile** ● **O obsesie a lumii moderne**
- **Sumbrele fațete ale contrabandei de diamante** ● **Cele 1001 dureri de cap**

Un document mereu actual

Ca în fiecare an, ziua de 4 februarie ne evocă un eveniment cu o semnificație deosebită în istoria relațiilor româno-sovietice. Într-adevăr, astăzi se împlinesc 24 de ani de la semnarea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre România și Uniunea Sovietică, un document care a deschis o nouă cale, calitativ superioară în legăturile dintre cele două țări și popoare.

Aniversarea evenimentului prilejuește în mod firesc rememorarea unor vechi tradiții istorice care au generat între popoarele noastre puternice simțăminte de stimă și prețuire reciprocă. Aceste simțăminte și-au găsit o vie expresie după victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, salutăată cu însuflețire, cu entuziasmă frățietate de proletariatul, de toți oamenii muncii din țara noastră. Stegar al intereselor naționale fundamentale, Partidul Comunist Român s-a ridicat neabătut în anii grei ai ilegalității împotriva politicii reacționare promovate de clasele exploatare, considerând statornicirea unor relații de prietenie și bună vecinătate între România și Uniunea Sovietică de o deosebită importanță pentru interesele celor două popoare.

În același timp, poporul nostru nu va uita nici-când că, datorită loviturilor zdrobitoare date armatelor hitleriste de forțele armate ale Uniunii Sovietice, care au purtat cea mai grea povară a războiului și au dat cele mai multe jertfe, au fost create condițiile internaționale favorabile pentru declanșarea și înfăptuirea cu succes a insurecției armate din august 1944, pentru alăturarea României la coaliția antihitleristă. În focul bătăliilor purtate împotriva inamicului comun, pînă la înfrîngerea totală a Germaniei hitleriste, frăția de arme româno-sovietică a pus temelii trainice pentru întărirea relațiilor de prietenie dintre România și U.R.S.S. în noile condiții istorice, relații care au

cunoscut de atunci o continuă dezvoltare și perfecționare.

Conștințind aceste noi realități, Tratatul încheiat în februarie 1948 a constituit un act de înaltă semnificație politică, de mare însemnătate principială și practică, cadrul politico-juridic pentru lărgirea și adîncirea continuă a relațiilor reciproce.

Însuflețite de idealurile comune ale construcției socialismului și comunismului, țările noastre au obținut an de an succese tot mai mari pe toate tărîmurile construcției economice, în știință și cultură. În același timp, succesele dobîndite de cele două țări în edificarea socialismului și comunismului au generat și generează mereu noi posibilități pentru amplificarea și diversificarea colaborării multilaterale româno-sovietice, pentru ridicarea ei pe un plan superior.

Caracterul rodnic, fructuos al Tratatului din 1948 și-a găsit o continuitate și înfructuire în noul Tratat româno-sovietic de prietenie, colaborare și asistență mutuală, semnat la București la 7 iulie 1970. Dezvoltînd, în împrejurările de astăzi, prevederile tratatului anterior, acest document a creat noi premise pentru intensificarea și amplificarea continuă a colaborării româno-sovietice spre binele ambelor popoare și corespunzător cu interesele cauzei socialismului.

Dorința comună de fructificare a acestor posibilități a făcut ca ritmul colaborării dintre țările noastre să cunoască o curbă mereu ascendentă. Protocolul comercial pe anul 1972 prevede, de pildă, pentru prima oară ca schimburile în ambele direcții să depășească, sub raport valoric, nivelul de un miliard de ruble, întrecînd cu 17 la sută nivelul anului trecut. O deosebită semnificație capătă faptul că acest spor se realizează pe seama

majorării livrării unor produse cu un grad ridicat de tehnicitate. Departe însă de a se rezuma numai la schimburi comerciale, relațiile economice româno-sovietice îmbrățișează o mare varietate de forme, în care un loc tot mai important îl ocupă cooperarea și specializarea în domenii foarte diversificate — industrie, agricultură, transporturi, comunicații etc.

În ritm rapid se dezvoltă și relațiile științifice, tehnice și culturale dintre România și Uniunea Sovietică, care contribuie la o tot mai bună cunoaștere a valorilor spirituale ale popoarelor noastre. „Partidul și poporul nostru — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu — vor face totul pentru dezvoltarea continuă a relațiilor cu Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, considerînd că aceasta corespunde atît intereselor țării și partidelor noastre, cît și intereselor generale ale socialismului și păcii“.

Dezvoltarea și perfecționarea continuă a tuturor formelor de colaborare dintre România și Uniunea Sovietică, pe baza principiilor marxism-leninismului și internaționalismului socialist, ale independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și înfrățirii tovarășești, contribuie la accelerarea construcției socialismului și comunismului în fiecare din țările noastre, constituind totodată un aport la întărirea unității tuturor țărilor socialiste, a cauzei păcii și progresului în lume.

La aniversarea a 24 de ani de la semnarea primului Tratat româno-sovietic de prietenie, colaborare și asistență mutuală, poporul nostru transmite popoarelor sovietice un cald și frățesc salut, urîndu-le noi și mari izbînzii în înflorirea patriei lor, în marea operă de construcție comunistă pe care o înfăptuiesc.

PROBLEME ȘI SOLUȚII

Focuri și motoare fără fum

Moscova, oraș cu 7 milioane de locuitori, este una din capitalele cu cel mai eurat aer din lume. Într-adevăr, ingineri și arhitecți, medici și chimiști, geologi și constructori și-au unit cu succes eforturile în lupta împotriva poluării.

În același timp, în conformitate cu planul general de dezvoltare a orașului pe următorii 20—25 de ani, toate întreprinderile care pot polua atmosfera vor fi amplasate în afara Moscovei. În ultimii zece ani au fost mutate sau închise aproape 200 asemenea industrii. Cele rămase în capitală au fost făcute inofensive fie cu ajutorul instalațiilor de purificare, fie prin modificări tehnologice. Astfel, în uzina de aliaje de aluminiu au fost instalate cuptoare electrice, coșurile au fost înzestrate cu filtre de praf, iar hala cazanelor este încălzită cu gaze.

Așa se face că, la sfîrșitul anului trecut, igieniștii au stabilit că, în mai multe cartiere industriale, aerul nu mai conținea substanțe toxice în cantități demne de luat în considerare. Numai gazele de eșapament continuă să rămînă o problemă, care amenință chiar să se amplifice, dat fiind că pînă în 1974 Uniunea Sovietică va produce 1 260 000 de turisme, fără a mai vorbi de alte autovehicule. Specialiștii își îndreaptă deci acum eforturile în această direcție și au și obținut unele rezultate promițătoare.

De pildă, au creat motoare cu un ciclu motor perfecționat, grație cărora cantitatea de substanțe toxice conținute în gazele de eșapament a scăzut la o fracțiune din cea obișnuită. Automobile cu astfel de motoare se află acum în probă în diverse regiuni ale Uniunii Sovietice. Noile dispozitive cu care au fost înzestrate motoarele reduc aproape la zero emisia de gaze periculoase la pornirea și frînarea vehiculului. Este o realizare remarcabilă avînd în vedere că, în orașe, aceste faze au o pondere de circa 40 la sută din durata curselor auto.

O altă soluție aplicată este construirea de tuneluri și pasaje subterane, care asigură o circulație în flux continuu și cu viteză crescută, evitînd astfel gîturile. Practica a dat dreptate celor care au preconizat-o: după construirea pasajului din piața Maiakovski, conținutul în gaze toxice al aerului din acest punct al orașului a scăzut de patru ori.

Recent s-au încheiat cercetările făcute de chimiștii sovietici în legătură cu benzina superioară. Adăugînd benzinei, pentru a-i mări cifra octanică, compuși de mangan, în locul plumbului nociv sănătății, ei au reușit s-o facă complet inofensivă. După părerea lor, un alt combustibil cu mari perspective sînt gazele lichiefiate.

Sistemul de încălzire din capitala sovietică este și el transformat treptat conform devisei: „Ieri, cărbuni; astăzi, gaze naturale; mâine, energie electrică“. Iar pentru îndepărtarea prafului de pe străzi sînt construite mașini aspiratoare cu vid.

Planul de perspectivă al Moscovei prevede o creștere considerabilă a suprafețelor ocupate de grădini, parcuri și păduri în interiorul și în jurul orașului. Experiențele făcute au dovedit că plantarea de tufişuri între două şiruri de copaci poate reduce cu pînă la 25 la sută concentrația de bioxid de azot. Pădurile care înconjoară capitala ca o adevărată perdea de protecție sînt un uriaș rezervor de oxigen. Deși ocupă de pe acum 170 000 ha pînă în 1980 suprafața lor va crește încă de 1,5 ori.

CE SE DISCUTĂ

Petrolul — pînă cînd?

Extracția mondială de petrol se cîntărește astăzi la circa 2 miliarde de tone pe an, dar nevoile și cererea cresc mereu. Încît pentru anul 1990 se prevede o extracție anuală de 5 miliarde de tone. Această cantitate fabuloasă de petrol va putea fi însă obținută numai prin exploatarea unor noi zăcăminte pe de o

Suhumi, oraș care de obicei nu știe ce-i iarna, a fost zilele trecute acoperit de un strat gros de zăpadă. Temperatura aerului, care în acest anotimp nu scade în mod obișnuit sub plus 8—10 grade, a coborît de astă dată la minus 4. Din fericire, această situație a fost de scurtă durată.

Foto: L. Polhkașin (A.P.N.)

parte, iar pe de altă parte prin găsirea unor noi metode de extracție și prelucrare.

Din fericire, regiunile bogate în petrol nu sînt de loc rare pe glob; în Uniunea Sovietică, de pildă, se estimează că circa jumătate din teritoriul (12 milioane kilometri pătrați) are bune perspective în această ordine de idei.

În același timp, însă, aproximativ 2,5—3 miliarde tone de prețioasă materie primă rămîn în zăcămintele exploatare. Petrolul este absorbit de sol, se scurge în inaburabile crăpături în rocă sau se transformă într-o masă viscoasă care astupă zăcămintul. Participanții la al VIII-lea Congres mondial al petrolului au discutat de aceea cu aprindere — e cazul s-o spunem! — modalitățile de extragere totală a auruului negru și au luat act cu mare interes de proiectele sovietice și americane care prevăd utilizarea de explozii atomice subterane la extracția petrolului și a gazelor naturale. Specialiștii sovietici s-au putut prevala, de altfel, de rezultate deja dobîndite. O primă încercare făcută într-un zăcămint considerat „epuizat“, în care au fost provocate — succesiv — trei explozii ale unor încărcături de cîte 2,3—8 kilotone a avut drept rezultat extragerea a încă 34 la sută din cantitatea anterior extrasă. O a doua încercare, într-o exploatare aflată în activitate, unde au fost produse exploziile a două încărcături de cîte 8 kilotone, a dus la sporirea de 1,3—1,6 ori a extracției. Datorită dirijă-

rîi precise a exploziilor atomice, roca înconjurătoare a fost puternic presată, pereții despărțitori au fost înlăturați, iar obținerea străpunse. În sfîrșit, lucru foarte important: s-a constatat că nu există nici o primejdie provocată de radioactivitatea eliberată.

În căutarea mult rîvnitei materii prime, forajele sînt împinse tot mai departe în adînc. Actualul „record mondial“ este de 7 724 de metri. Dar nu va dura, desigur, mult și vom auzi că a început a se extrage petrol de la adîncimi de 8 kilometri. După cum s-a anunțat în cadrul congresului amintit, în U.R.S.S. s-a realizat chiar un foraj de 15 kilometri. Înaintarea în adîncime reclamă, însă, rezolvarea unor probleme tehnice complicate. Lichidele utilizate, de pildă, la ungerea sapei de foraj și pentru scoaterea afară a sfîrîmăturilor de rocă trebuie să reziste, în cazul forajelor la mare adîncime, la temperaturi de peste 400 de grade Celsius și la presiuni foarte înalte.

În sfîrșit, dacă petrolul este una din cele mai valoroase materii prime a secolului nostru, el este deopotrivă și principala sursă de poluare a aerului și apei. Se estimează că 3—10 milioane tone de petrol ajung anual în mări și oceane.

Împrejurări care fac ca problema petrolului să rămînă mai departe în atenția specialiștilor, care încearcă să găsească noi sisteme de sporire a extracției și în același timp de anihilare a efectelor ei nocive.

SUMBRELE FAȚETE ALE CONTRABANDEI DE DIAMANTE

Noii veniți pe piața pietrelor prețioase: gangsterii

„Nu există alt Dumnezeu în afară de „De Beers”, iar Oppenheimer este profetul său”. Până nu de mult încă acest adagiu era valabil nu numai pentru Africa de Sud, ci în genere pentru piața occidentală a diamantelor pentru industrie și bijuterii. Căci „imperul” lui Harry Frederic Oppenheimer controlează circa 90 la sută din extracția de diamante din țările capitaliste. Gigantul „De Beers” și nenumăratele lui filiale grupate în „Consolidated African Selection Trust” au acaparat cu mijloace legale și ilegale cele mai bogate zăcăminte de diamante din Republica Sud-Africană și Africa de Sud-Vest, Sierra Leone și Republica Africa Centrală, Zair și Ghana, Angola și Liberia. Sub vigilența pază a „controlorilor”, zeci de mii de mineri și de băieși africani au săpat mine și au spălat tone de minereu pentru fabuloasele profituri ale lui Oppenheimer și partenerilor săi.

În zece ani numai — din 1946 până în 1955 — a arătat economistul englez W. E. Hunton — beneficiile lui „De Beers” au atins astronomica cifră de 1408 milioane dolari. Și este sigur că în ultimii ani ele au crescut și mai mult. Se părea dar că nici vorbă nu putea fi de o concurență. Și totuși, imperul diamantelor are acum un concurent serios... E vorba de sindicatul internațional clandestin, care scoate prin contrabandă diamante din posesiunile „legale” ale lui „De Beers”, „Consolidated African Selection Trust”, „Diamond Corporation” etc.

„Vremurile de aur” ale hoților solitari

Furtul diamantelor este, se pare, una din cele mai tinere ramuri ale acestui business clandestin. Evident, pietrele prețioase dispăreau și mai înainte de sub nasul proprietarilor de terenuri și mine diamantifere — indiferent dacă a fost vorba de India în evul mediu, de Brazilia, după ce a fost descoperit în 1725, în Minas Gerais, un mare zăcămint sau, mai târziu, de Africa de Sud, unde compania „De Beers” — înființată în 1888 de Cecil Rhodes — a monopolizat extracția și exportul de diamante. Dar vreme de decenii, afacerea clandestină a diamantelor a fost apanajul unor aventurieri solitari, care lucrau pe cont propriu, bizuindu-se numai pe ingeniozitatea lor. Printre ei se aflau, e adevărat, și virtuozii care renunțau de la bun început la naivele încercări de a ascunde pietrele prețioase sub limbă sau de a le înghiți. Cînd „De Beers” a transformat exploatarea diamantifere în „zone” speciale — adevărate lagăre de concentrare, împrejmuite cu sîrmă ghimpată și dotate cu instalații Roentgen pentru controlarea la plecare a muncitorilor și funcționarilor — hoții au organizat „contrabanda cu ciini”. Au început să ademenească în zona respectivă ciini și să-l hrănească cu bucăți de carne în care virau diamante. Complicii trebuiau doar să dea „curierilor” un purgativ după ce aceștia ajungeau în sate. Alți contrabandiști au încercat să folosească în același scop porumbelii de poștă, dinu-le să înghită diamante.

Adevărate recorduri în materie de sustragere de pietre prețioase au înregistrat însă olandezul Jacobus van Vyjk la exploatarea din Oranjemund și un miner anonim de la o mină din Kimberley. Jacobus era un țințos de elită care putea înfige într-un măr pînă la o sută de gloanțe. Ajunsese în zona înconjurată cu sîrmă ghimpată pentru niște delictive mărunte. Și îi plăcea să facă rămășaguri cu poliștii din corpul de pază în legătură cu precizia tirului său. Într-o zi a cerut un revolver, pentru jumătate de oră, spre „a exersa”, după care a trimis, fără greș, un glonț după altul, în trunchiul unui copac a-

flat la optzeci de pași dincolo de îngrăditura de sîrmă ghimpată. Abia cîțiva ani mai târziu poliștii au aflat că olandezul introdusese în gloanțe mici diamante, iar cînd a fost eliberat și-a scos liniștit din copac obiectele de „contrabandă”.

Celălalt virtuos în materie de contrabandă — de meserie miner — a profitat de regulile stabilite chiar de companie. La mina din Kimberley, bunăoară, era controlat la ieșire tot personalul, în afară de directorii firmei. Omul nostru a ascuns mult timp diamante într-un loc ferit, așteptînd un moment favorabil, care s-a ivit cînd la Kimberley a sosit vicepreședintele lui „De Beers”. Minerul a izbutit să zvîrle un pumn de diamante în rezervorul de benzină al „Mercedes”-ului acestuia. Curînd a cerut o invoice, a plecat la Johannesburg și a furat mașina cu nestematele aflate în rezervor.

Cu toate acestea, sustragerea frauduloasă a diamantelor ar fi echivalat pentru monopolul „De Beers”, cu milioanele de carate pe care le extrage anual, cu o înțepătură de ac. Mai ales după ce majoritatea exploatarea diamantifere bogate au fost mecanizate într-o asemenea măsură, încît să micșoreze la minimum numărul de oameni care au acces direct la pietrele prețioase.

Primul concurent serios al lui „De Beers” s-a ivit pe neașteptate la începutul anilor 1950 și a fost generat de trei cauze: creșterea bruscă a cererii de diamante, în special pentru industrie; exploatarea de zăcăminte diamantifere în alte cîteva țări africane în afară de Republica Sud-Africană și Africa de Sud-Vest și, în sfîrșit, tendința generală de centralizare a businessului clandestin pe scară internațională. Bandele de contrabandiști care se dușmăneau reciproc au fost atunci înlocuite de sindicate de gangsteri, din care face parte și acela al diamantelor.

Sindicatul e numit, semiformal, „Societatea pentru cumpărarea de diamante”. Dar indivizii care fac parte din el preferă să-l numească simplu: „firma”, deși sint de acord că ar fi mai bine să-i spună, în spiritul celor mai bune tradiții ale comerțului pe scară mare: „Societate cu responsabilitate limitată”. Căci dacă vreunul din funcționarii „firmei” cade în ghearele concurenților sau este arestat se poate bizui numai pe noroc sau pe propria-i abilitate de a scăpa.

Prin amplasarea operațiilor, prin secretul riguros păstrat asupra modului său de organizare și prin extrem de severă disciplină, întemeiată pe teamă, acest sindicat al diamantelor este comparat de obicei cu „Cosa nostra” americană sau cu Mafia Italiană. O oarecare idee despre imensele beneficii realizate de această firmă subterană ne-ar putea da, de pildă, împrejurarea că numai Sierra Leone este frustrată din cauza contrabandei de circa 20 de milioane de dolari pe an. Dar activitatea sindicatului nu se mărginește numai la Africa; ea se face simțită și în Asia, America Latină...

„Dentistul” din Koidu

Pînă acum cîțiva ani, orașul Koidu din Sierra Leone nu putea fi găsit pe nici o hartă, dar acum este unul din cele mai neobișnuite orașe din Africa. A fost invadat de mai bine de 40000 de înși veniți din alte regiuni ale țării, din Guineea, Liberia și Dumnezeu mai știe de unde. Străzile sînt înșesate cu

Big Hole (regiunea Kimberley), cel mai mare crater artificial din lume, furnizează anual milioane de diamante.

mașini ultramoderne. Magazinele, prăvăliile și gheretele gem de mărfuri; biciclete și motorete așezate în șiruri, grămezi de tranzistoare, baine din fire sintetice agățate pe umerase și în cuie ca niște chiorchini, de altfel complet nepractice în climatul de acolo. Prăvăliile sînt sufocate de lăzi de bere și sticle „Watt-69”, „Johnny Walker” și „Martini”. Din zori și pînă noaptea țîrziu răsună un amestec de limbi ce aminteste de Turnul Babel: engleza, hausa, araba, malinke, greaca, franceza, mandingo etc. Speculanți, intermediari, agenți comerciali și comisionari se foiesc de colo pînă colo. Seara, din nenumăratele baruri și circumi răzbat în stradă melodii de mambo și cha-cha. Și în cele mai sordide cocioabe, cu pereții într-o rină și acoperișuri de paie, din satele vecine pot fi văzute televizoare în culori, care nu pot funcționa însă din lipsă de curent electric, splendide pa-turi regești, motocicletele „Honda” nedespachetate încă. Ogoarele sînt părăsite, în schimb în jurul colibelor strălucesc capace de sticle de bere.

Dar Koidu este insolit și din alt punct de vedere. Imprejurimile orașului sînt presărate, pe zeci de kilometri, cu gropi adînci, de parcă ar fi fost bombardate. În aceste gropi își găsește adăpost noaptea, iar uneori chiar și ziua, mii de oameni sumar îmbrăcați. De altfel și pe străzile orașului Koidu pot fi văzuți

reportaj,
reportaj reportaj,
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
sj reportaj reportaj reportaj i

căutători de diamante cu lighene, site, lopeți și tîrnăcoape. Dar cei mai mulți se ațin lîngă „măstina de cafea”, unde curge un riu de anemie de culoarea cafelei cu lapte. Bărbați, femei și chiar copii scormonesc acolo febril pămîntul, căutînd „pietricele mate”. Lucru nu prea difi-cil, intrucît în zăcămintul Enghem, în centrul căruia se află Koidu, diamantele sînt aproape la suprafață, la numai trei-patru metri adîncime. Este cunoscut cazul unui căutător care, după ce a săpat și cernut doar doi metri cubi de pămînt, a găsit la o mică adîncime peste o sută de pietre în greutate totală de șase sute de carate. Sau un alt exemplu. Cu prilejul asfaltării unei străzi din Koidu, cineva a găsit un diamant de 70 de carate. Două zile mai târziu, o mare porțiune din drum a dispărut fără urmă.

James Hutton a venit la Koidu ca un achizitor încercat; lucrase șase ani pentru „firmă” tot în Sierra Leone, dar la mina din Kenem. Acum lucra camuflat sub identitatea unui dentist, ferm hotărît să se îmbogățească pe cont propriu în nou-l loc de muncă, drept care acorda „asistență medicală” și africanilor. De obicei, cînd deschidea „cabinetul dentar”, în sala de așteptare erau cinci-șase căutători și mineri. Hutton îi primea pe rînd în cabinet, îi așeza în fotoliu și îi întreba ce dinte îi doare. Drept răspuns „pacientul” deschidea gura și-și scotea afară limba pe care se afla un grăunte strălucitor. Hutton îl lua, evident, cu penseta și, după ce îl cerceta la lumina unui bec puternic, spunea scurt: 50, 80 sau 100. Dacă vreunul din „pacienți” încerca să obiecteze, „dentistul” pune imediat mina pe bormașină; cum s-a putut convinge curînd, argumentul era infailibil, căci teama de cumplitul instrument de tortură îi făcea imediat pe vinzătorii mult mai conciliați.

Dar cum ajunsese Hutton la Koidu? În timp ce se afla la Kenem, primise de la șeful său din Monrovia o foarte laconică telegramă cifrată: „Aici circuitul zvonul că SLST („Sierra Leone Selection Trust” — filială a companiei engleze de extragere a diamantelor „Consolidated African Selection Trust” — N.R.) a descoperit un nou zăcămint bogat, la 400 mile vest de Freetown. Trebuie să pleci imediat acolo și să vezi cum stau lucrurile. La Kenem va fi trimis altcineva”.

La Koidu existau, într-adevăr, diamante, cum s-a putut convinge Hutton. Dar erau și mulți vinători de nestemate, fără să mai ținem seamă de SLST care obținuse acolo patru mii de acri din cele mai bogate terenuri. Încercînd să acționeze cît mai bine, mai eficient, „dentistul” a hotărît să înceapă chiar cu... poliția SLST, care avea la Koidu două sute de oameni. Patrule polițienești scormoneau zi și noapte regiunea, călătorind cu elicoptere și Land Rover-uri. De altfel, cînd găseau pe terenurile societății căutători de diamante negri, poliștii nu prea pierdeau vremea cu cercetări, cu anchete, ci acționau călăuzindu-se după principiul: „Mai întîi impușcă și apoi percheziționează!”. La început Hutton a făcut cunoștință cu șeful pazei, Ken Harvey. I-a dăruit un „Mercedes” alb și l-a rugat să nu-l împiedice să lucreze pe căutătorii particulari. Căci, la drept vorbind, cine putea controla pe toți amatorii de diamante într-o zonă atît de întinsă? Oamenii lui Harvey ar face mai bine să-i trîmîță pe căutători cu diamantele la Hutton. SLST acorda pazei premii din ceea ce captura. El, Hutton, le va da, la rîndu-i, premii din beneficiile lui, numai că de două ori mai mari, și apoi nici Harvey n-avea să fie în pierdere. Așa s-a încheiat tîrgul.

S. Milin

(Va urma)

TEATRU

Valentin și Valentina

Intr-o zi am asistat la lectura unei piese, făcută chiar de autorul ei în fața unui regizor celebru. Piesa mi s-a părut scrisă bine, cu o mină experimentată. Când a terminat, autorul s-a uitat întrebător la regizor. Dar acesta, după o scurtă tăcere, l-a întrebat pe neașteptate:

— Spune-mi, după părerea dumatăle despre ce vor discuta spectatorii în drum spre casă după ce îți vor vedea piesa?

Dramaturgul n-a găsit răspunsul pe loc, iar eu am înțeles deodată că, în drum spre casă, spectatorii vor discuta despre orice, numai despre piesă, nu. Pentru că nu îndemna la meditații, pentru că, da, era agreabilă, bine scrisă, dar atit.

Despre piesa lui M. Roșcin, „Valentin și Valentina”, pusă în scenă la teatrul „Sovremennik” din Moscova, spectatorii discută: în pauză, la sfârșitul spectacolului, în drum spre casă și probabil că și acasă, continuând în felul acestei dezbateri începută la teatru. Pentru că, de fapt, asta și este piesa lui Roșcin: o mare și pasionantă dezbateri, la care iau parte oamenii de tot felul, cu puncte de vedere diferite.

Ce se spune în esență?

Eroii piesei, Valentin și Valentina, sînt tineri. Chiar foarte tineri — abia au trecut de pe băncile școlii în cele ale universității. Și, inchipuiți-vă, s-au îndrăgostit unul de altul, întâmplare destul de banală la vîrsta lor. Numai că în cazul lor există o particularitate care îl complică: nu este acea înamorare ca o ceață care, după ce tulbură mințile, se împrăștie fără urmă. Ci o dragoste adevărată, copleșitoare, cînd îndrăgostiții nu mai pot trăi unul fără altul, cînd, dacă nu se vîd o zi, li se pare că se sufocă.

Dar această dragoste se ciocnește de alta, la fel de puternică: cea maternă. Și Valentin și Valentina au mame. Sentimentul matern este unul din cele mai minunate sentimente date omului. Dar legile după care se conduce nu sînt aceleași. Cînd înaintea ei se deschide ca o prăpastie profunzimea sentimentului nutrit de fiica ei, mama Valentinei dă un verdict categoric: „Asta-i literatură. În viață nu poate fi așa!”

Oh, această luciditate, în care pot intra deopotrivă dreptatea și cruzimea! Da, sigur, la tinerețe te poți înșela, poți lua lesne o simplă atracție drept un mare sentiment, da, sigur, întii trebuie să-ți faci o situație și apoi să te gîndești la dragoste, da, sigur, cei mari cunosc mai bine viața, și îți mai și atrag atenția că deocamdată, cît nu stai pe picioarele tale, să faci nu așa cum vrei, ci așa cum e mai bine...

Și totuși... Și totuși dacă așa cum vrei e mai bine? Și totuși dacă este o dragoste adevărată, „rară și minunată ca frumusețea, ca talentul”, iar legea prudenței și a rațiunii îți cer să renunți la ea în zorii vieții?

Aceasta-i marea întrebare pe care o pune spectacolul realizat de tînărul regizor V. Fokin în care rolurile principale sînt interpretate de K. Raikin, I. Akulova, A. Pokrovskaja, T. Lavrova, G. Sokolova, I. Bogatîrev, V. Nikulin, V. Gaft.

Tatiana Tess

arta
ca arta arta a.
arta arta arta a.
arta arta arta arta
arta arta arta arta arta
ta arta arta arta arta ar
arta arta arta arta arta
ta arta arta arta arta art
arta arta arta arta arta

INTERVIU

Filmul și viața particulară a Sophiei Loren

— Un cunoscut regizor a făcut afirmația amară că lumea filmului și a teatrului occidental — în orice caz pentru cei care i se dăruiesc cu trup și suflet — nu e ferită de tragism — sinucideri, prăbușiri...

— Nu este, mai ales cînd lucrurile se amestecă, cînd profesiunea și viața particulară sînt puse de-a valma. De cîte ori mi se spune: „Acum ești o celebritate, te bucuri de succes”, nu mă pot stăpîni să nu întreb: Ei și? Succesul este un cuvînt lipsit de realitate, abstract. Succesul, ca atare, nu există, în orice caz eu nu contez pe el. Pentru că înțeleg foarte bine că mine totul se poate sfîrși. Dacă nu mine, poimîine. Și atunci, cu ce rămînem? Cu ceea ce am reușit să facem în afara cinematografului — noi înșine, echilibrul nostru sufletec, familia, copiii.

De mică am visat să mă fac actriță. Doamne, cît eram de săraci! Trăiam într-o pensiune mizerabilă, la marginea orașului. Cînd pleca la lucru, mama mă lăsa la portăreasă, care îi spunea de fiecare dată: „Fetița asta mai bine ar muri. De ce să trăiască, ce o așteaptă în viață?”

La zece ani eram matură și vroiam

Sophia Loren într-o scenă din viața ei: împreună cu soțul, producătorul Carlo Ponti

să țin locul tatei pe lingă sora mea mai mică. Tata a refuzat să se însoare legitim cu mama și eu hotărîsem să devin stîlpul familiei, să o întrețin, să-i dau

certitudinea zilei de mîine. Și am început să lupt pentru asta. Lucrurile mergeau greu, dar știam că îmi voi atinge scopul. Încă de pe atunci înțelegeam că nimeni nu-mi va da nimic de-a gata, că fiecare pas înseamnă un sacrificiu, iar fiecare sacrificiu — un nou pas înainte.

— Da, se știe că ați avut de luptat.

— Trebuia să trăiesc. Între a răzbi și a muri de foame, am ales prima variantă. Dar nici atunci, în clipele cele mai grele, optimismul nu m-a părăsit. Vedeam în jurul meu oameni exaltați, care visau la un viitor strălucit și își puneau toate speranțele în publicitate care, după cum socoteau ei, putea rezolva totul. Acești oameni trăiau spre a se amăgi și se amăgeau spre a trăi. Din fericire n-am fost unul dintre ei. Eu am stat întotdeauna cu picioarele pe pămînt și undeva, în adîncul sufletului, simțeam că pot da ceva oamenilor. E adevărat, niciodată n-am crezut că voi ajunge atît de departe. Viața e pînă de atîtea probleme, pietre de încercare și dezamăgiri, încît ori știi să te asiguri cu o supapă salvatoare de optimism, ori te poți socoti un om sfîrșit. Cîte ore n-am pierdut așteptînd pe la ușile producătorilor! Dar niciodată nu m-am lăsat pradă disperării, n-am făcut din asta o tragedie. Eșec la concursul de frumusețe? Nu-i nimic, răbdare... Eșec la probele de film? Nu-i nimic, răbdare... Acesta a fost crezul meu. În anii aceia vroiam să devin actriță de cinema, dar cinematograful nu mă vroia. Atunci mi-am pus fizionomia la dispoziția comicusurilor. Ca să nu mor de foame. Datorită comicusurilor am început cîrînd să fiu căutată de revistele ilustrate. Comicusurile au fost o școală destul de bună pentru mine. Apoi a venit și vremea cinematografului. Cele „Șase neveste ale lui Barbă-Albastră”, „Da, da, el era”, „Visurile lui Zorro” și altele au fost, desigur, niște fleacuri. De ce am acceptat însă să joc în ele? Păi ce puteam să fac? Pentru mine, chiar și atîta era o adevărată minune. Și apoi nu aveam de ales. Pe de altă parte îmi dădeam seama că n-am să fac numai asta toată viața... Puteți să mă întrebați: dar dacă nu s-ar fi schimbat nimic? M-aș fi schimbat eu. Ar fi venit vremea cînd o astfel de activitate nu m-ar mai fi putut satisface. Atunci mi-aș fi spus: gata. Acum mărită-te, intermeiază-ți o familie. Și nu mi-aș fi considerat viața ratată. Viața mea personală a fost și rămîne pentru mine mai importantă decît orice.

— Vreți să spuneți că fetișcana din Pozzuoli n-a fost deloc tulburată, de exemplu, de Hollywood, capitala unei industrii cinematografice uriașe, care nu cruță pe nimeni?

— Ei bine, nu, Hollywoodul nu m-a făcut să-mi pierd capul. Artiștii sînt oameni vulnerabili, ușor de rînit. Nu fac excepție nici eu. Dar, în definitiv, orice mediu poate rîni, nu numai cel artistic. O secretară sau o funcționară oarecare pot fi la fel de sensibile ca o actriță.

— Aveți o voință de fier, doamnă, dacă este într-adevăr așa...

— Da, așa este. Dar să nu ne minunăm prea mult. Ar fi o imensă greșeală. Căci pentru tot ce am dobîndit, am plătit. Nimic nu mi-a venit de-a gata, mereu a trebuit să fac sacrificii: și în muncă, și în viața conjugală, și în mult dorită maternitate. Jur că dacă mi s-ar propune să joc în cel mai bun film din lume, dar care ar dăuna cît de cît vieții mele particulare, aș răspunde: nu, mulțumesc. Pentru că filmul e film, iar viața e viața mea”.

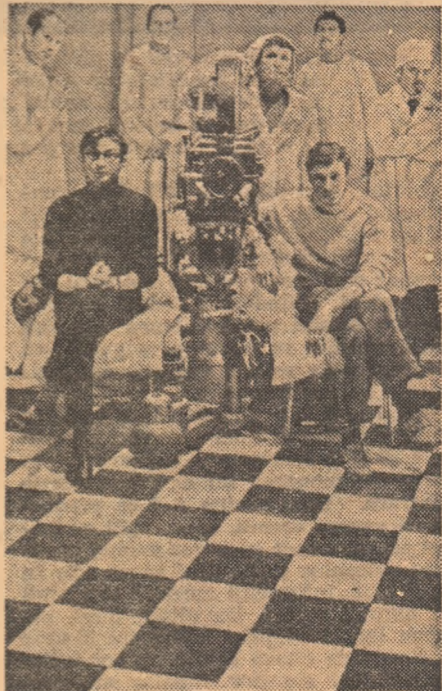
(După „Literaturnaia gazeta”)

CINEMA

Ilf și Petrov mergeau cu tramvaiul

Da, mergeau cu tramvaiul, pentru că metroul încă nu exista. Filmul cu acest titlu, care se turnează la „Mosfilm”, își propune să reînvie o zi din viața Moscovei de dinainte de „epoca metroului”. Scenariul lui Viktor Titov, care este și regizorul filmului, se inspire din blocnotesurile, foiletoanele, povestirile scurte scrise de Ilf și Petrov la începutul anilor '30.

Așadar, Moscova fără metro, Moscova tramvaiului atotputernic, care o străbătea cu hărnicie în lung și în lat. Greu de imaginat, azi, cînd comodele și frumoasele artere subpămîntene ale marelui oraș rezolvă atît de fericit problema aproape nr. 1 a vieții moderne — circulația. Dar imaginile vorbesc și anume imaginile păstrate pe peliculă cinematografică. În prologul filmului va apărea Moscova acelor timpuri — de fapt nu chiar atît de departe cît par. Primele secvențe vor fi de cronică și jurnale de actualități și în genere întregul film se va menține în limitele acestui stil. Dar pe de altă parte e vorba

Înainte de comanda „Motor!”. În prim plan: regizorul V. Titov (stînga) și operatorul G. Reberg.

de Ilf și Petrov, deci de umor, deci de comedie. Viktor Titov este hotărît să nu cruțe nimic pentru a declanșa risul. În această întreprindere de loc ușoară are alături actori de nădejde în ale genului, ca Mihail Gluzski, Zinovi Gerdt, Lev Durov, Igor Iasulovici, Olga Gobeșeva, Lidia Smirnova. Iar decorul și imaginea à la anii '30 vor fi asigurate de operatorul Gheorghî Reberg și de scenograful I. Petrov și V. Fomenko.

REFLECTOR

● După succesul „Decameroului”, Pier Paolo Pasolini ecranizează „Povestirile din Canterbury”. „Vreau — a spus regizorul la o conferință de presă — să creez o trilogie cinematografică bazată pe capodopere ale literaturii universale ca „Decameroul”, „Povestiri din Canterbury”, „O mie și una de nopți”. Protagonistii noului film al lui Pasolini sînt Orson Welles și Josephine Chaplin.

● Regizorul american Joseph Strick lucrează la un film intitulat „Aventurile lui Darwin”.

● Burt Lancaster s-a întors la western. După „Profesiuniștii”, este eroul lui „Sosește Waldez”, în regia debutantului Edwin Sherin.

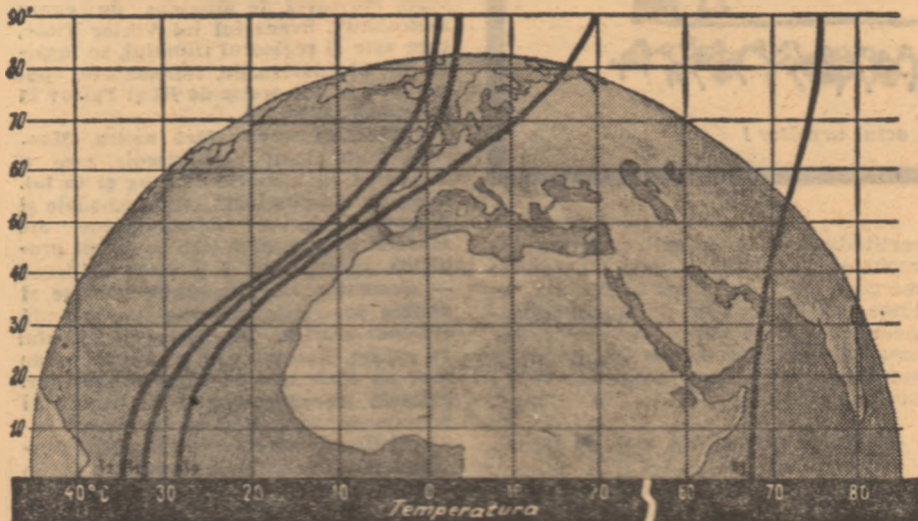
● Juan Antonio Bardem a ales pentru noua lui film romanul lui Jules Verne „Insula misterioasă”.

METEOROLOGIE

Clima de miine

Viitorul climatic al globului nostru depinde pe de o parte de fenomene naturale, iar pe de alta de influențele exercitate conștient sau inconștient de om. Din prima categorie face parte, printre altele, vulcanismul. O cantitate sporită de praf vulcanic în stratosferă mărește capacitatea de reflexie a Pă-

la sută, temperatura medie de la suprafața globului s-ar mări cu 1,5°C. Cum producția mondială de energie reprezintă astăzi 0,006 la sută din cantitatea totală de radiație solară absorbită de sistemul Pământ-atmosferă, i se atribuie o creștere a temperaturii de circa 0,01°. Cifra este mică, dar având

Distribuția temperaturii pe glob în diverse situații posibile:

- t_0 = în condițiile de astăzi
- t_1 = dacă s-ar topi numai ghețurile arctice
- t_2 = dacă s-ar topi ambele calote polare
- t_3 = dacă tot globul ar fi acoperit de gheață

mîntului (așa-numitul **albedo**), contribuind astfel la micșorarea radiației solare absorbite de Terra. În ultimele trei decenii, observațiile făcute au consemnat creșterea prafului vulcanic din stratosferă. Avind în vedere căderea lentă a acestui praf și „lenea” termică a Pământului se poate presupune că temperaturile se vor menține mai scăzute și în anii următori.

Așadar, o intensificare de durată a vulcanismului ar duce la o răcire generală și la o înalțare a ghețurilor. În timp ce atenuarea lui ar avea efecte contrare. Dar, pentru a face pronosticuri asupra vremii, specialiștii ar trebui să știe exact cum vor evolua erupțiile vulcanice și cit praf se va afla în atmosferă, informații aproape imposibil de obținut astăzi. De altfel, după părerea lor variațiile climatice dintr-o perioadă de câteva secole nu pot influența totuși simțitor situația meteorologică a planetei. Modificări importante, care să se facă simțite pe tot globul, ca de pildă apariția sau dispariția unor glaciațiuni întinse, au nevoie de milenii.

Acțiunea omului a început cu mii de ani în urmă, cînd distrugerea pădurilor, pentru a face loc agriculturii, a favorizat creșterea vitezei vînturilor, modificarea temperaturii, a umidității stratului inferior de aer și a solului, evaporării și regimului apelor curgătoare. Ea s-a intensificat însă neașteptat de mult de pe la mijlocul secolului nostru o dată cu dezvoltarea rapidă a amenajărilor funciare. Putem cita drept exemplu, după prof. M.I. Budiko din Leningrad, mecanismul schimbărilor produse de irigațiile masive. În stepele uscate, în semideserturi și deșerturi, irigațiile fac să crească diferența dintre radiația absorbită și cea emisă în favoarea celei dinții. Un sol umed, mai mult sau mai puțin acoperit de vegetații, are un albedo mai scăzut decît suprafețele pustii și de aceea poate absorbi mai multă căldură. Pe de altă parte, făcînd să scadă temperatura de la suprafața Pământului și mărînd umiditatea în stratul inferior al atmosferei, irigațiile provoacă o reducere a radiației emise. În același timp, căldura consumată cu prilejul evaporării apei o depășește pe cea absorbită de sol. De unde rezultă că, într-o climă caldă, irigațiile reduc considerabil scurgerea căldurii de la suprafața solului înspre atmosferă. În oazele irigate temperatura poate fi cu 3—5 grade mai mică decît în zonele vecine. Irigarea unor regiuni suficient de întinse inițiază deci modificări simțitoare.

Desecarea mlaștinilor se manifestă exact invers: micșorînd umiditatea, ea duce la creșterea temperaturii solului, la scăderea evaporării și la o intensificare a fluxului de căldură din sol înspre atmosferă.

Altă activitate umană care influențează clima este producția crescîndă de energie. În ultimă instanță toată energia consumată în lume se transformă în căldură, iar cea mai mare parte a acesteia servește drept sursă de energie pentru Pământ. Dacă energia solară primită de Terra ar crește cu numai 1

în vedere repartitia neregulată a surselor de energie pe glob, în anumite regiuni ea poate fi mult mai mare. În plus, statisticile arată că în ultimele decenii producția mondială de energie a crescut cam cu 5 la sută pe an, ceea ce ar corespunde unei înzeciri în mai puțin de 50 de ani. În ritmul de dezvoltare de astăzi, peste un secol surplusul de căldură rezultat din producția de energie ar atinge 1 la sută din radiația solară.

Dacă calotele polare de gheață ar rămîne neschimbate, efectul acestui surplus de căldură s-ar limita la o creștere cu 1—2° C a temperaturii medii a aerului de la suprafața Pământului. Dar cercetările făcute în ultimii ani au dovedit că, din cauza instabilității ghețurilor polare, modificările climatice ar putea fi mult mai marcate. Datele culese îndeosebi de sateliții meteorologici au arătat că calota de gheață reduce considerabil absorbția radiației solare, ceea ce echivalează cu o scădere a temperaturii aerului. Așadar, învelișul de gheață nu este numai consecința unei clime reci, ci și cauza ei. În cursul unei evoluții naturale imprevizibile, dar totuși posibile, o extindere a ghețurilor ar provoca deci o răcire a climei care, la rîndul ei, ar favoriza creșterea calotelor.

Dar, după toate probabilitățile, progresul omenirii va face ca aportul de căldură să crească cu 1 la sută. Cu ajutorul unui model matematic realizat de prof. Budiko pot fi calculate temperaturile la care va ajunge atunci aerul. Ele vor fi suficient de ridicate pentru a provoca topirea ghețurilor polare. Dar, în timp ce calota arctică va dispărea relativ repede, cea antarctică, mai groasă, va persista încă mulți ani. Evident, în afară de încălzirea generală, vor interveni și alte modificări climatice ca, de pildă, scăderea precipitațiilor în anumite regiuni, înălțarea nivelului mării etc. Condițiile hidrometeorologice se vor schimba deci parțial în bine, parțial în rău.

Oricum, însă, amploarea variațiilor reclamă cercetarea lor amănunțită și luarea lor în considerare în planul de dezvoltare a energiei pentru secolul următor.

FIZICĂ

„Mirabelle” are o soră

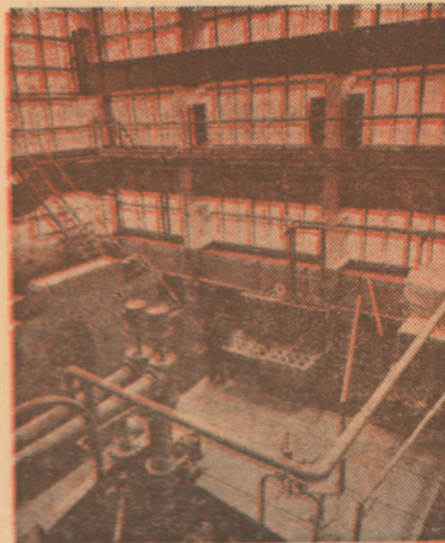
Deși surori bune „Liudmila” — înțrătată în funcțiune la jumătatea lui ianuarie a.c. — și „Mirabelle” — ceva mai în vîrstă — nu seamănă chiar ca două picături de apă. În cea dintîi, operă a Institutului unificat de cercetări nucleare de la Dubna, zona activă

a camerei arc, de pildă, numai o lungime de 205 centimetri, în timp ce în instalația franceză este de 450 de centimetri. Altminteri, amîndouă sînt umplute cu hidrogen lichid și funcționează după același principiu.

Dar de ce a fost nevoie pentru același accelerator de două camere în principiu identice? Răspunzînd la această întrebare, directorul Institutului de fizică a energilor înalte a arătat că pînă nu de mult camerele cu bule permiteau studierea fenomenelor de interacțiune a particulelor cu energii de pînă la 16 miliarde electronvolți. Aceasta era limita celor mai puternice acceleratoare. Dar sincrotronul cu protoni de la Serpuhov îngăduie obținerea unor energii mult mai mari — de pînă la 70 miliarde de electronvolți. „Mirabelle” este utilizată mai ales pentru limita superioară a posibilităților sincrotronului, deci pentru energii cuprinse între 35 și 70 miliarde electronvolți. „Liudmila” urmează să cerceteze zona intermediară a energilor. Se poate spune, deci, că „surorile” se completează reciproc.

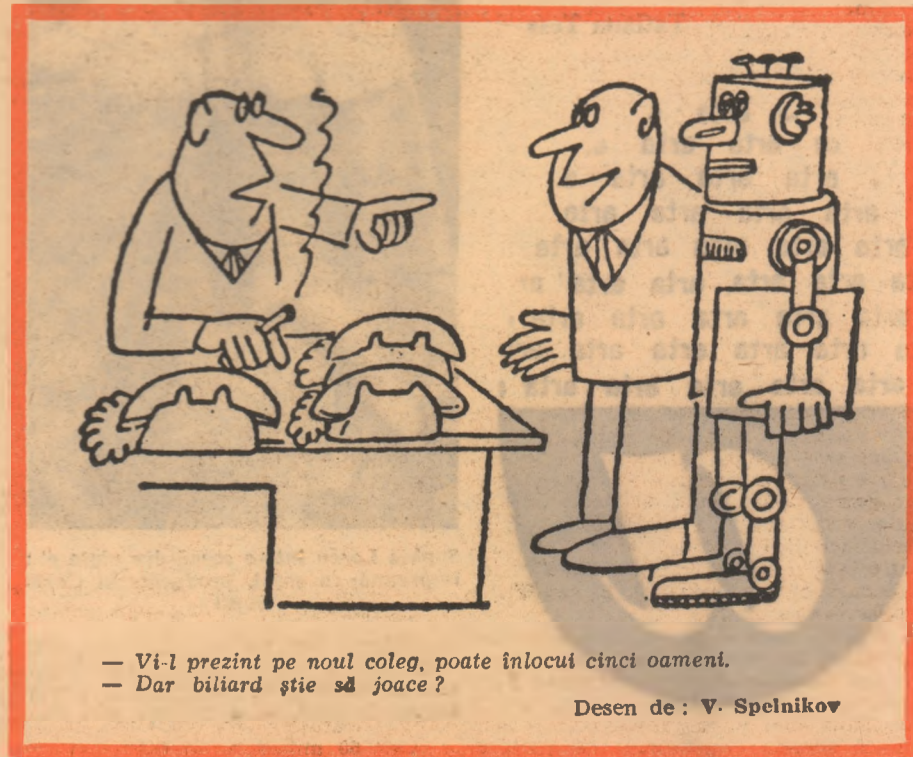
Dar elaborarea și construirea unei camere cu hidrogen lichid — de mari proporții — este prin ea însăși un eveniment pentru fizicieni. Și nu numai pentru ei. Căci dacă admitem că instalațiile moderne de cercetări fizice pot fi comparate cu niște întreprinderi industriale, dreptul la această comparație îl au în primul rînd acceleratoarele și imediat după ele camerele mari cu hidrogen. Prin urmare și „Liudmila” poate fi considerată uzină. Și, într-adevăr, ea are instalații cu vid și cu gaz, un sistem energetic și altul electronic.

După primele probe făcute la Dubna — unde a fost construită — camera a fost transportată și montată la Serpuhov. Volumul util al „Liudmillei” este de 860 de litri. În cursul funcționării ea este luminată de sus printr-un geam gros. Tot pe acolo se și fotografiază. Căci, la fel cu „Mirabelle”, noua instalație va fotografia urmele lăuate de interacțiunea particulelor cu energie înaltă. Primele rezultate ale cercetărilor făcute la Dubna cu ajutorul noii camere cu bule s-au concretizat în peste 100 000 de fotografii. Ele au fost considerate cu mult interes la Confe-

„Liudmila”

rința internațională pentru particulele elementare ținută la Amsterdam în iunie 1971. În viitor „Liudmila” va da anual circa 500 000 de fotografii — imagini fidele ale unor fenomene care se petrec în hidrogenul lichid sub ac-

— Vi-l prezint pe noul coleg, poate înlocui cinci oameni.
— Dar biliard știe să joace?

Desen de: V. Spelnikov

șta știința știința știința și
știința știința știința știința
șta știința știința știința și
știința știința știința știința
și știința știința știința și
ștința știința știința știința
știința știința știința
știința știința

șiunea unor particule elementare cum sînt protonii, antiprotonii, mezonii, fotonii. O mențiune specială trebuie făcută asupra experiențelor cu fotoni cu energii de 35 miliarde de electronvolți. Aceste particule acționează intens asupra materiei dînd naștere, prin ciocnirea cu electroni, unor puternice fascicule de raze gamma. Cum în afară de acceleratorul de la Serpuhov, nici un alt accelerator din lume nu realizează fascicule atât de intense de fotoni, „Liudmila” va putea obține astfel informații științifice unice.

MORFOPSIHOLOGIE

Diagnosticarea inteligenței copiilor

Toți părinții sînt, în mod firesc, preocupați de viitorul copiilor lor și ar vrea să le cunoască mai bine calitățile și defectele, în vederea orientării lor profesionale. Desigur, există teste psihotehnice care se realizează în mediul școlar, dar ele nu izbutesc întotdeauna să „diagnosticeze” aptitudinile profesionale ale copiilor.

Revista sovietică „Psihologia” a publicat recent un amplu comentariu pe marginea lucrării psihologului francez dr. Louis Carman intitulată „Diagnosticul inteligenței prin morfopsihologie” și cuprinzînd o sumă de sugestii care merită a fi luate în considerare. Bazat pe cercetări făcute timp de peste patru decenii, studiul doctorului Carman subliniază că fiecare trăsătură a chipului unui copil relevă și o anumită trăsătură de caracter. Inteligența, aptitudinile sînt exprimate în forma frunții, nasului, gurii.

Bănuiați, de pildă, că o frunte înaltă nu este totdeauna un semn de inteligență, iar cei cu fruntea mai îngustă

tehnica

tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tel

tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica tehnica

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica tehnic

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

tehnica tehnica tehnica t

lată, copilul va reuși într-o profesiune în același timp afectivă și intelectuală; el poate fi, cu alte cuvinte, un profesor valoros, un medic excelent sau un jurist pasionat.

Dacă fruntea este joasă, ceea ce relevă o inteligență afectivă mai apăsătoare spre concret, copilul trebuie îndrumat — spune dr. Carman — spre o meserie manuală; el poate deveni un maestru de uzină sau șantier, iubit și respectat de subalternii săi.

Să presupunem, însă, că ar avea zona inferioară a feței dezvoltată, cu maxilare largi și ferme, cu gura bine conturată. De data aceasta ne-am afla în fața unei inteligențe practice. Iar dacă la trăsăturile de mai sus s-ar adăuga și fruntea înaltă și suficient de lată, am avea semnele caracteristice ale unei inteligențe creatoare.

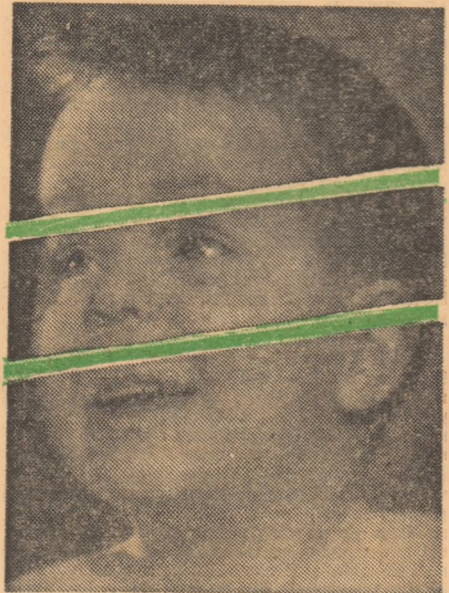
Cu cât zona afectivă e mai redusă, adică pomeții obrazilor mai teșiți și nasul mai mic, cu atât se micșorează și „riscul” ca copilul să fie un sentimental.

Mai există însă un tip de copil asupra căruia doctorul Carman stăruie în lucrarea sa. Este copilul cu fruntea îngustă, proiectată în afară în partea inferioară și trasă înăuntru la nivelul părului. Dacă un copil care are această înfățișare încearcă dificultăți la școală, nu trebuie dedus însă că ar fi lipsit de inteligență. El face parte din categoria celor care se adaptează mai greu la disciplina și exigențele școlii. Nu învață, nu pentru că ar fi prost, și nici pentru că ar fi lipsit de voință, ci pentru că nu se simte capabil să învețe. Dojenile sau reacțiile contondente nu pot modifica în acest caz situația, ba dimpotrivă. Singura metodă pentru a-l face să învețe este sporirea încrederii în sine însuși. Acest tip de copil are nevoie de un profesor care să-l înțeleagă și să-i câștige încrederea și de părinți care să-l ajute și să-l sfătuiască cu calm.

În fine, un ultim tip de copil este cel cu fața îngustă, fină și „deschisă”, adică cu o expresie sinceră. Acești copii se vor evidenția la învățătură, ceea ce nu înseamnă că se vor evidenția și pe tărîm profesional. Din păcate, ei nu vor fi decît niște „viori secunde”. Fața mică este un indiciu cert de energie, de voință. În timp ce fețele prelungi sînt un indiciu de limfatism, de voință slabă sau chiar absentă.

ar putea reuși în viață mai bine decît cei cu fruntea înaltă?

Pentru a studia caracterul unui copil, primul lucru care trebuie făcut — afirmă dr. Carman — este de a trasa două linii imaginare orizontale pe chipul copilului, împărțindu-l în trei zone: prima zonă — a frunții; a doua zonă — a nasului și pomeților; a treia zonă — partea inferioară a feței. Fiecareia din

Trei zone, cărora le corespund cele trei mari dominante ale caracterului uman...

aceste zone îi corespunde una din cele trei mari dominante ale caracterului uman: partea superioară — intelectul; în centru — afectivitatea; iar partea inferioară — instinctele și spiritul practic. Imediat ce am delimitat aceste zone, ne apare clar că nu este suficientă o frunte înaltă pentru a reuși în viață. Căci nu se poate realiza nimic fără forță fizică, fără un anumit simț practic, după cum nu se poate înfăptui nimic durabil fără un anumit simț al relațiilor sociale.

Dar să revenim la forma frunții — fără a mai lua în considerare celelalte două zone ale feței. Copiii care au fruntea mare și bombată — a conchis dr. Carman — sînt elevi sîrguincioși, au o memorie bună, asimilează tot ce citesc, dar le este greu să-și formeze o părere personală în legătură cu cele învățate sau cu problemele vieții cotidiene. Adeseori ei sînt dotați cu un dezvoltat simț muzical.

Copiii care au o protuberanță frontală la nivelul sprîncenelor sînt caractere reflexive, cu un puternic spirit de observație. Ei memorează tot ce consideră necesar, uitînd restul. Dacă, pe lângă această protuberanță, copilul are și timplicele plate, avem de-a face cu un temperament dinamic, întreprinzător.

Către ce profesiune sau meserie trebuie el orientat? Înainte de a ne decide, sîntem sfătuiți, trebuie să studiem și celelalte trăsături ale chipului său, cele din zona nasului și cele din zona gurii. Dacă zona afectivă este proeminentă, dacă copilul are adică pomeții dezvoltați și nasul destul de mare, înseamnă că este o fire sociabilă, că simte nevoia să iubească și să fie iubit. Dacă are și nările larg deschise, „fremătătoare”, înseamnă că este sensibil la necazurile celor din jurul său.

Așadar e bine să fie îndrumat spre profesiunile care-i vor permite să valorifice disponibilitățile sale afective. Pentru un diagnostic mai precis, trebuie studiată însă și înălțimea frunții sale. Dacă aceasta este destul de înaltă și

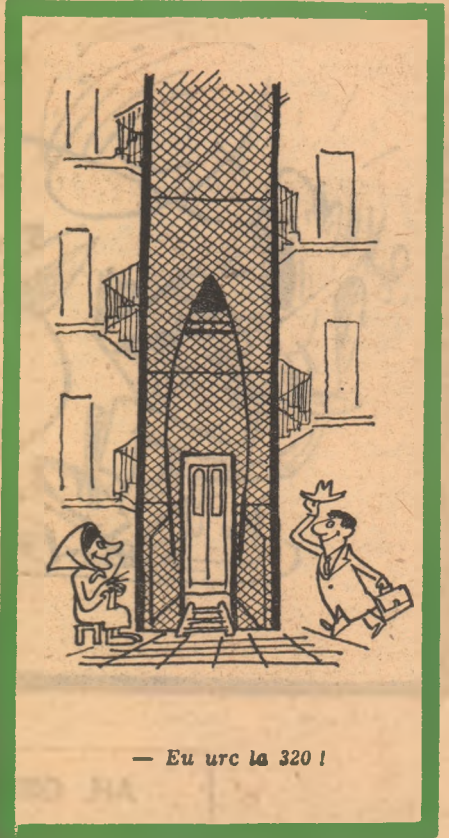
Cazul este citat într-un tratat de meteorologie aviatică. Din fericire, piloții au izbutit să iasă cu bine din această situație și să ajungă fără alte peripecii la destinație. Dar fenomenul a rămas mai departe o cumplită calamitate care, de cele mai multe ori, se soldează cu mari catastrofe. El pîndește navele aeriene în cele mai neașteptate locuri. Cunoscutul pilot de încercare V. Kokkinaki a relatat, de pildă, că, încercînd o dată un avion „IL-18”, căuta înadins fenomenul. Timp de cîteva ore a zburat, de aceea, pe rute nordice, dar aparatul s-a comportat tot timpul normal. A găsit, însă, ceea ce căuta la înăpoierea spre casă, tocmai cînd își pierduse orice nădejde: deasupra aeroportului Vnukovo aripile avionului s-au acoperit brusc de un strat de gheață. Numai experiența și bărbăția pilotului l-au scos atunci din captivitatea jivrajului. Dar. să nu uităm, era un zbor de încercare și echipajul era pregătit pentru întîlnirea cu primejdiosul fenomen. Acesta se abate însă și asupra avioanelor obișnuite de cursă, cu zeci de călători la bord. Cum îl pot ele preveni?

În căutarea răspunsului, un colectiv de specialiști de la Institutul de cercetări al aviației civile sovietice studiază fenomenul de mai mult timp și sub toate aspectele. La început cercetările au fost făcute pe sol. După ce au trecut astfel, rînd pe rînd, prin toate situațiile critice, specialiștii au hotărît să le înfrunte și la ele „acasă”. Un pilot de încercare cu multă experiență a pornit, dar, spre zona unde avea toate șansele „să-i înghețe aripile”. O dată ajuns în nori a avut senzația că-și croiește drum printre grămezi de bumbac. Operatorii de la sol urmăreau cu înfrigurare aparatul, îi corectau zborul. Și curînd, pilotul a văzut cum pe geamul cabinei se formau punctuoase fine de gheață, ceea ce însemnă că începuse jivrajul. În scurt timp un strat subțire de gheață a acoperit aripile. Apoi, treptat, poșghița de gheață a ajuns la o grosime de cinci milimetri. Avionul s-a aplecat pe o aripă și a început să cadă. Era momentul cînd pilotul trebuia să înregistreze viteza cu care cădea aparatul spre pămînt. Acesta era și scopul principal al experienței.

Avioanele moderne sînt toate prevăzute cu mijloace anti-jivraj. Se poate întîmpla, însă, ca aparatele să se defecteze, ceea ce înseamnă că piloții nu se pot bizui numai pe ele. Experiența la care ne referim căuta de aceea alte mijloace, de alt ordin decît cele tehnice, pentru evitarea catastrofei. În care scop pilotul deconectase cu bună știință mijloacele anti-jivraj.

Alte experiențe care au urmat au căutat condițiile în care stratul de gheață poate ajunge la 10 și chiar 15 milimetri și au constatat că cu cît poșghița de gheață este mai grosă, cu atît căderea începe cu viteză mai mare. Iar cu prilejul unui ultim zbor, cînd gheața a atins — după o oră de înaintare prin nori — 20 de milimetri, experimenterii au fotografiat aripile avionului și au fixat cu și mai mare atenție indicațiile aparatelor și comportarea avionului în cădere. Au observat astfel că pe măsură ce viteza scade, avionul începe să vibreze tare. Viteza scăzînd mereu, vibrația se intensifică iar pilotul nu mai poate stăpîni manșa.

Materialul acumulat a permis specialiștilor să afle regimul optim de zbor care trebuie menținut în cursul jivrajului. Respectîndu-l întocmai, piloții nu se vor mai teme în viitor de cumplitul fenomen.

— Eu urc la 320!

de 280 de kilometri. Scoarța lunară formată din straturi suprapuse, are o grosime de 64 de kilometri.

Rocile aduse de „Apollo-14” au dovedit, de asemenea, prezența plutoniului 244. Acesta ar fi fost „captat” de scoarța lunară atunci cînd aceasta s-a răcit, la puțină vreme după nașterea sistemului solar

Spectaculosul crater Copernic are o vechime de 850-950 de milioane de ani. Ceea ce face din el unul din cele mai recente accidente geologice survenite pe Lună.

Măsurătorile radiației gamma au arătat că elementele radioactive de pe Lună sînt concentrate în două vaste cîmpii: Oceanul Furtunilor și Marea Ploilor. Se crede că „obiecte de impact” au provocat crăpături mai adînci

În aceste regiuni, punînd în evidență „vene” bogate în materii radioactive.

Roci bogate în aluminiu și calciu există mai ales pe platourile înalte.

Rocile bogate în fier dar sărace în aluminiu se găsesc în general în „mări”.

Pe Lună a fost depistat un material radioactiv necunoscut pînă atunci și care a fost numit, deocamdată, „Kreep”, din cauza compoziției sale: „K”, de la simbolul chimic al potasiului, „ree” de la „rare earth elements” (elemente rare pe Pămînt) și P, simbolul fosforului.

După aceste constatări îndubitabile, problema existenței unor fenomene vulcanice pe Lună stîrnește în schimb dezbateri aprinse. După unii cercetători, cel mai important episod vulcanic din istoria Lunii a luat sfîrșit acum trei miliarde de ani, „dar nu-i exclus ca mecanismul să continue cu mică intensitate”. Alții afirmă însă categoric că Luna este „un corp mort, rigid, cu bazine conținînd pulbere compactă și nu lavă solidificată provenind din vulcani”.

AERONAUTICĂ

Zburînd cu aripi de gheață

În timp ce zbura cu toată viteza spre Cuba, un avion „IL-18” a fost surprins deasupra localității Gander de lângă Newfoundland de un fenomen cunoscut în aviație sub numele de jivraj — acoperirea aripilor cu o poșghiță de gheață. Cum în momentul producerii fenomenului avionul se afla la o alti-

Decolînd de la Polul Nord, avionul are toate șansele să-i înghețe aripile.

tudine de 8 500 de metri, unde erau temperaturi de minus 30—40 de grade, în numai 15—16 minute aripile sale au fost încătușate într-un strat de gheață de 50 milimetri grosime.

SELENOLOGIE

Luna complică lucrurile

Paradoxal dar adevărat: cu cît informațiile despre Lună se înmulțesc, cu atît specialiștii devin mai rezervați în interpretarea pe care le-o dau! Acum trei ani, cînd datele erau puține, existau multe teorii. Recent, cei 600 de specialiști întruniți în cadrul celei de-a treia conferințe de știință a Lunii s-au arătat cît se poate de circumspecți. Ceea ce-i face astăzi să adopte o asemenea atitudine sînt tocmai certitudinile — contradictorii — dobîndite între timp. Căci acum se știe că:

Într-un trecut foarte îndepărtat, Luna a avut un puternic cîmp magnetic ale cărui rămășițe sînt dezvăluite de particule de fier, care duc la supoziția că satelitul nostru natural ar avea un nucleu metalic cu o grosime

MESERII NEOBIȘNUTE

Față-n față
cu cobrele

Satul Morbund, situat la vreo 20 km de Dești, este o localitate deosebită, unică în lume: mai toți locuitorii sînt imblinzitori de șerpi. Un tribunal compus din 20 de judecători aleși dintre cei mai bătrîni și mai pricepuți imblinzitori rezolvă diferendele care se ivesc între ei, iar „Asociația panindiană a imblinzitorilor de șerpi”, organizație cu statut de sindicat, se ocupă de problemele lor profesionale.

Copiii învață de mici meseria într-o școală specială. Iată cum descrie un vizitator o lecție improvizată în cinstea lui: „Într-o clipă apărură din colibe vecine vreo douăzeci de puști care ne înconjură. Doi băieți se așezară în centru. Unul din ei, care să tot fi avut trei ani, ținea în mîini un fluieraș.

— Cobra! strigă profesorul.

Un bărbat ridică capacul unui coș de paie, dînd la iveală un șarpe lung care porni să se firască repede spre niște tușișuri apropiate.

— Prinde-l! ordonă profesorul.

Băieșul apucă bățul așezat la picioarele lui și, alergînd după cobră, o țintuie cu ușurință la pămînt de parcă ar fi fost o omidă, după care o aruncă la loc în coș.

După părerea zoologilor, șerpii sînt complet surzi. Ei nu se balansează de

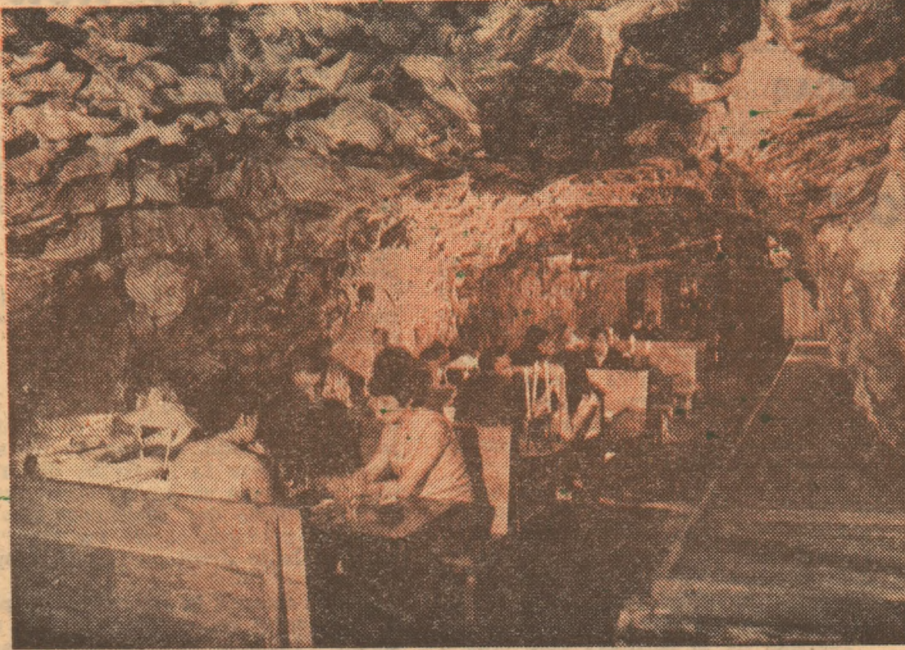

Debbi Nath, unul din cei mai curajoși și pricepuți imblinzitori, învățîndu-și unul din copii să ajute o cobră „leneșă”, care nu și-a lepădat pielea la timp.

fapt în ritmul muzicii, ci sînt pur și simplu în alertă și nu fac decît să urmărească instrumentul, pentru a se feri de un eventual atac. Același rezultat poate fi obținut și mișcînd mîinile. Dar imblinzitorii sînt totuși ferm convinși că șerpilor le place muzica și că unii din ei sînt excelenți dansatori. În afară de clasicul fluier, folosesc și un fel de vioară rudimentară compusă dintr-o jumătate de nucă de cocos și o bucată de bambus. Melodiile pe care le interpretează diferă de la o ocazie la alta; astfel, pe cîmp, cînd vor să atragă șerpi ca să-i prindă cîntă altă melodie decît cea cu care-i invită la dans.

Pentru imblinzitorii de șerpi hinduși cobrele sînt la fel de sacre ca vacile. Conform legendei, ele l-au apărat pe zeul Krishna cînd acesta era în pericol și, asemenea lui, oamenii care nu le fac rău se bucură de protecția lor. Cînd prinde o cobră, imblinzitorul se leagă cu jurămintă să-i redea libertatea după șase luni. Eliberarea implică un întreg ceremonial. Imblinzitorul curăță pe jos, așază în fața cobrei carne și lapte și meditează o jumătate de oră. Apoi duce șarpele în pădure, îl oferă din nou lapte și carne și-l lasă în voia lui. Cel care, din greșeală, omoară o cobră regală, îi face o înmormîntare frumoasă, ca unei ființe umane. Imblinzitorii mai cred că în clipa cînd își lățește gîtul, cobra îi fotografiază; de aceea, cînd ucid una, au grijă să-i scoată ochii pentru ca pe rechea șarpelui să nu le vadă imaginea în ochii celui mort; căci dacă recunoaște ucigașul, perechea îl urmărește pînă reușește să se răzbune, chiar dacă ar fi să aștepte douăzeci de ani.

Cobra nu are decît trei dușmani de care se teme: mangusta, maimuța și păunul. Indienii sînt de părere că mangusta este intelectualmente superioară șarpelui și de aceea iese mai întotdeauna victorioasă. E, în felul ei, un filozof care-și păstrează singele rece chiar cînd se luptă, în timp ce cobra se înfurie. Unii pretind că această furie nestăpînită îi împinge tot singele în cap și-o orbește.

Restaurantul „Stinca” din Ujgorod.

Imblinzitorii nu știu că, dacă au reușit să supraviețuiască, cine știe din ce motiv, după primele mușcături sînt imunizați. Ei atribuie de fiecare dată însănoșirea unei anumite rădăcini pe care o înghit sau unei pietre pe care o așază peste rană. De asemenea, mai cred și în puterea miraculoasă a unui șef de gară de lingă Madras, care vindecă mușcăturile de la distanță. Este suficient să-i trimită o telegramă, pe care căile ferate o expediază, de altfel, gratuit.

Tot imblinzitorii își asumă și sarcina de a debarasa casele și grădinile de vizitatorii tiritori. Cei mai puțin cinstiți se pretează la escrocherii, introducînd ei înșiși șerpi prin casele oamenilor, pentru a fi chemați în ajutor.

F. Burman

SE RECTIFICĂ

Columb a ajuns
prea tirziu!

Recente fotografii aeriene au dovedit o dată mai mult că nu Cristofor Columb a fost primul descoperitor al Lumii Noi, ci vikingii.

Mărturiile care atestau această realitate n-au lipsit nici înainte vreme. În 1732, un francez care traversa Dakota de Sud a remarcat multe indiene blonde, cu ochi albaștri...

Fotografiile aeriene realizate acum de arheologii americani deasupra Dakotei de Sud, cu ajutorul unor filme speciale, au dat la iveală vestigiile unei fortărețe vikinge. Comparînd ambele informații, ei au ajuns la concluzia că primii descoperitori ai pămînturilor de peste ocean au fost temerarii vikingi.

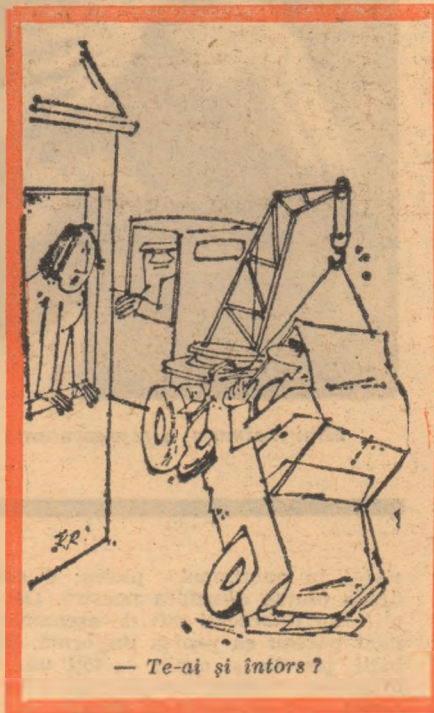
Această interesantă rectificare a istoriei se datorește, în primul rînd, unei noi tehnici de fotografiere pusă nu de mult la punct. Ameliorarea calității filmelor, îndeosebi a filmelor infraroșii, a permis scoaterea în evidență a unor detalii de teren care pînă acum erau trecute cu vederea. Fortăreața vikingă din Dakota de Sud, situată la mare depărtare de tărîmul oceanului, a fost fotografiată întâmplător, în cursul unei operații de rutină. Specialiștii avertizați și chemați apoi la fața locului au putut constata că tipul de construcție descoperit are o mare analogie cu fortificațiile ridicate de războinicii nordici între anii 1000 și 1300 atît în peninsula scandinavă, cît și în Europa răsăriteană, pînă în Turcia.

Indienii aborigeni, arată arheologii, nu aveau cum să cunoască astfel de tehnici de construcție. Ei mai afirmă că vikingii au putut ajunge în Dakota de Sud pe două itinerare: navigînd pe fluviul Sfîntul Laurențiu pînă la marile lacuri americane sau prin golful Hudson, de unde au pătruns în inima continentului nord-american.

O veche cronică afirmă că un grup de cîteva sute de vikingi a dispărut pe neașteptate din Groenlanda, într-o epocă cînd ciuma făcea ravagii în Europa. Așa cum au stabilit etnograful, această epocă ar fi echivalentă cu a-

ceea cînd cultura diverselor triburi de indieni din America de Nord a suferit modificări profunde.

După cum se știe, Cristofor Columb n-a abordat tărîmul american decît în anul 1492. Încît nu el a fost primul descoperitor al Lumii Noi. Lucru care pentru cercetătorii a devenit acum neîndoios, datorită documentației fotografice provenite din Dakota de Sud.

DE-A HOȚII
ȘI VARDIȘȚIIConservarea
operelor de artă
fără seifuri

Aproape că nu trece o zi în care un preot, primar, conservator de muzeu sau paznic de castel din Franța, Italia, Anglia și Spania să nu constate dispariția vreunei opere de artă din colecțiile pe care le au în oblăduire.

Fiecare nou furt provoacă alt concert de lamentări, dar evocarea carenței autorităților sau a lipsei de eficacitate a poliștilor nu este totuși suficientă spre a indigna această adevărată „hemoragie de capodopere”, cum a început a o numi presa occidentală.

După părerea directorului Consiliului internațional al muzeelor, recrudescența furturilor de opere de artă s-ar datora exploatarea lor prea mercantile. În sprijinul opiniei sale, el a citat următoarele exemple:

• Anticarii care împrumută muzeelor obiecte de artă cer ca acestea să

fie asigurate pentru sume de zece ori mai mari decît cele cu care le-au cumpărat.

• O societate „anonimă” de investiții în valori artistice a explicat acționarilor ei că operele achiziționate vor fi valorificate prin expoziții.

• Publicitatea multor expoziții se reazemă pe sublinierea prețului capodoperele expuse.

• O anumită presă atrage mai bucuroasă atenția cititorilor săi asupra prețului atins de cîtare tablou la o licitație, decît asupra valorii sale artistice.

Așa stînd lucrurile, cum ar putea fi totuși descurajați „amatorii de artă” puțin scrupuloși? Se pare că singura țară occidentală care a izbutit să stabilizeze fururile de opere de artă este Austria, unde în ultimii ani s-au luat măsuri care s-au dovedit eficiente.

Aceste măsuri au inclus multiplicarea sistemelor de securitate, ceea ce sporește mult costul unei „lovituri” și riscurile hoților. Care — după cît se spune — sînt în felul acesta obligați să se adreseze specialiștilor, lucru care le micșorează eventualul cîștig.

În același timp, printre sistemele de securitate există acum o „alarmă” care permite detectarea imediată a loviturilor. Uși solide, broaște antifurt, fixarea operelor de artă prelungesc timpul necesar pentru jaftă și fac ca forțele de pază să poată sosi la timp.

În sfîrșit, cu cît riscurile sînt mai numeroase, cu atît „prețul de cost” al obiectului furat este mai mare. Iar pentru ca prețul de vânzare să scadă cît mai mult, poliția austriacă a organizat o adevărată vînașoară împotriva tînuiturilor. Aflați într-o situație tot mai dificilă, aceștia au oferit hoților prețuri din ce în ce mai mici, încît și avantajele întrevăzute de aceștia au fost tot mai modice.

NIMIC NOU
SUB SOAREPatinele de acum
3200 de ani

Khmerii, care populau acum 3200 de ani litoralul nordic al Mării Negre, anunță o revistă sovietică, știau să... patineze, lucru dovedit de patinele găsite cu prilejul unor săpături în regiunea sudică a cursului riului Bug și nu departe de Odesa.

Patinele erau „fabricate” din oase plate de cal. Meșterii practicau în aceste patine de os orificii destinate, probabil, fixării lor de talpa încălțămintei, cu ajutorul unor curelușe.

Cele două perechi de patine găsite au fost lucrate pentru mărimea 28—29 și au aparținut, nu încape îndoială, unor copii khmeri. Descoperirea lor reprezintă un record absolut pentru patinaș, cel puțin în Uniunea Sovietică.

„a varia va
„a varia varia va
„a varia varia varia va
„a varia varia varia varia va
„a varia varia varia varia va
„a varia varia varia varia varia va
„a varia varia varia varia varia va

CASA PRIETENIEI ROMÂNNO-SOVIETICE — BUCUREȘTI

Programul manifestărilor pe perioada 1—10 februarie 1972

Marți 1 februarie, ora 19 : Ciclul : „Cincinal 1971—1975 — repere, proporții, semnificații”. Simpozion : „Coordonate ale anului economic 1972”. Vor vorbi : conf. univ. dr. Mircea Bulgaru, director general adjunct al Direcției Centrale de Statistică, prof. univ. dr. ing. Nicolae Dănilă, Petre Isac, director în Ministerul Muncii. Urmează filmul documentar „Ritmuri argeșene” și un film artistic.

Miercuri 2 februarie, ora 19 : Ciclul : „Estetica, arta și condiția umană”. Colocviu : „Funcția artei în dezvoltarea conștiinței umane”. Participă : prof. univ. Ion Ianoși, membru al Academiei de științe sociale și politice, prof. univ. Edgar Papu, Mircea Popescu, membru al Academiei de științe sociale și politice. Colocviul va fi condus de Florian Potra, critic de artă. Urmează filmul documentar „300 de ani de la moartea lui Rembrandt” și un film artistic.

Joi 3 februarie, ora 9 : Ciclul : „Știința descifrează enigmată vieții”. Discuție la masa rotundă : „Biologie și cunoaștere”. Participă : prof. univ. dr. Petre Raiju, conf. univ. dr. Constantin Picoș, conf. univ. dr. Ion Drăghici. Interviul va fi luat de Vladimir Udrescu, ziarist. Urmează filmul documentar „Componenta gamma” și un film artistic.

Sâmbătă 5 februarie, ora 19 : Ciclul : „Etica civilizației socialiste”. În dezbateră publică : „Construcție morală, conștiință socialistă, echitate socială”. Participă : prof. univ. Tudor Bugnariu, membru corespondent al Academiei R. S. România, Ionela Cornescu, judecător la Tribunalul Suprem, conf. univ. dr. George Văideanu, membru corespondent al Academiei de științe sociale și politice. Interviul va fi luat de Ovidiu Păun, ziarist. Urmează filmul documentar „Printre tineri” și un film artistic.

Duminică 6 februarie, ora 10,30 : Rubrica : „Semicentenarul U.T.C.”. Conferința : „Tineretul în societatea românească contemporană”. Va vorbi : dr. Fred Mahler, director adjunct al Centrului de cercetări pentru problemele tineretului. Urmează un spectacol folcloric prezentat de Ansamblul artistic al Uniunii Tineretului Comunist.

Ora 19 : În dezbateră : „Teatrul — act de cultură, operă de conștiință socială”. Participă : prof. dr. docent Ion Zamfirescu, Ion Lucian, artist emerit, directorul teatrului „Ion Creangă”, Lucian Giurchescu, regizor, director al Teatrului de Comedie. Urmează filmul documentar „Pe drumul Thaliei” și un film artistic.

Marți 8 februarie, ora 19 : Ciclul : „Marxism-leninismul — ideologie, știință, acțiune”. Lecția : „Concepția și politica partidului în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate”. Va vorbi : conf. univ. dr. Ion Blaga. Urmează filmul documentar „Vizita tov. Nicolae Ceaușescu în județul Mehedinți” și un film artistic.

Miercuri 9 februarie, ora 19 : Ciclul : „Omul în dialog cu universul”. Conferința : „Noi realizări ale cercetărilor cosmice sovietice”. Va vorbi : prof. univ. dr. docent Călin Popovici. Urmează filmul documentar „În Cosmos” și un film artistic.

Joi 10 februarie, ora 19 : Rubrica : „Dosarul ciberneticii”. Simpozion : „Cibernetizarea tehnologică și economică”. Vor vorbi : acad. prof. Grigore Moisil, prof. univ. dr. ing. Nicolae Racoveanu, Nicolae Costache, director al Centrului de Calcul al Direcției Centrale de Statistică. Urmează filmul documentar „Inteligenta cifrată” și un film artistic.

Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-a)

MARILENA — Cluj : Ați dobândit o experiență pentru viitor („Experiența este numele pe care fiecare îl dă greșelilor sale”, spunea cu umor Oscar Wilde). Totul este acum să vă tratați de urgență și corect (adică sub control medical), neabandonând antibioticele înainte ca examenele de laborator să fi confirmat dispariția radicală a germenilor.

ZOLTAN K. — Gherla, jud. Cluj : În gonohidartroză cu osteoporoză algică, în afara medicației antalgice (Indocid, Alindor, Fenilbutazonă), sînt indicate fizioterapia și calciterapia intensivă.

N. ADAM — Corabia : Ne bucură că sfaturile noastre v-au fost de folos. 1) După toate probabilitățile pare a fi vorba de un pînten calcanean ; dacă radiografia va confirma diagnosticul, 6—8 sedințe de raze ultrasonice sau ultrasunete vor „topi” excrescența osoasă și o dată cu ea și... du-

rearea. 2) Împachetările cu parafină, foarte utile în tratamentul complex al spondilozelor, sînt bine să fie făcute numai în cadrul unui serviciu fizioterapic de specialitate. 3) Soția dv. trebuie să consulte un neurolog, deoarece acest tremor al miinilor poate semnifica un început de boală Parkinson.

DEAC IOAN — Livada, jud. Arad : La vîrsta dv. diagnosticul de parkinsonism nu pare plauzibil. Credem și noi că nu-i decît o „discretă nevroză”, care ar necesita poate mai puțin medicamente cît o schimbare de mediu (Sinaia, Predeal, Borsec). Totuși, e bine să vă faceți o electroencefalogramă. 2) Utilizați loțiunea Gerovital pentru păr, conform indicațiilor din prospect.

A. DELAMUNTE — Vatra Dornei : Toată „lista” dv. de boli se poate rezuma într-o singură... afecțiune : „sindromul” vîrstei de 58 de ani. La medicația foarte bună recomandată, am adăuga o cură mai prelungită de Hydergine 10 pic.X3/zi. Diazepam 2X1/2 cpr/zi și Testolent (ori Sterandryl) 1 fiolă la 24 zile interval.

COOPERATIVA „ELECTROMAGNETICA”

PLOIEȘTI

Str. 23 August nr. 348

telefon 21374

PRODUCE ȘI LIVREAZĂ

- Cricuri hidraulice pentru ridicat autoturisme tip A și B de 3 t și 10 t
- Cricuri hidraulice tip „Crocodil” de 0,5—1 și 4 t
- Macara portabilă de 0,3 și 1 t
- Ridicător hidraulic pentru butoale 0,5 t
- Platformă hidraulică de 0,4 t
- Mașini de spălat tip industrial de 20 și 40 kg
- Storcător centrifugal — tip industrial
- Rampe metalice de 7 și 14 tone, pentru spălat automobile
- Barăci din tablă ondulată 30 X 10 X 4 m
- Dulapuri metalice tip vestiar și arhivă
- Prese pentru lipit talpa la încălțăminte
- Cășți coafură tip „Zefir”
- Aparat pentru pulverizat lacuri și vopsele
- Motoare monofazice de 0,4 kw
- Pompe pentru introduc valvolina în cutia de viteze
- Cășți antifon
- Aparat reanimare

* TÎRGUL DE IARNĂ *

10 ianuarie '72 - 12 februarie '72

ÎN ACEST INTERVAL

PUTEȚI CUMPĂRA

LA PREȚURI AVANTAJOASE

PRODUSE DE ÎMBRĂCĂMINTE ȘI ÎNCĂLȚĂMINTE

DE SEZON

RECOM.

Doriți să petreceți câteva zile de recreere într-un decor pitoresc ? Numeroase hanuri, moteluri și cabane ale cooperatiei de consum, situate pe principalele trasee turistice, vă stau la dispoziție și în acest sezon. Ele vă asigură camere confortabile, cu încălzire centrală, restaurante cu delicioase preparate culinare, produse de cofetărie și băuturi. Dacă iubiți natura, confortul, dacă doriți să faceți sporturi de iarnă, vă invităm la :

MOTELUL ILIȘEȘTI — Suceava	CABANA BUCIN — Harghita
HANUL RUCAR — Argeș	HANUL URSUL NEGRU — Sovata
HANUL VALEA URSULUI — Argeș	Mureș
HANUL BRAN — Brașov	HANUL BUCURA-HATEG — Hunedoara
HANUL CHEIA — Prahova	COMPLEXUL TURISTIC SLĂNIC

Iarna a început și la Sapporo

De mult se știe că pronosticurile în sport sînt o treabă riscantă. Și deși în ultimii ani a fost pusă în joc și puternica tehnică a mașinilor electronice de calcul, precizarea rezultatelor marilor competiții internaționale rămîne la fel de grea. Ba chiar mai grea. Pentru că în toate disciplinele sportive concurența a crescut, cercul favoriților s-a extins, complicînd astfel și mai abitir sarcina specialiștilor în pronosticuri.

Așa încît nu ne propunem să-i numim aici pe cei ce vor fi răsplătiți cu aur, argint și bronz la Sapporo. Ba mai mult, credem că nici cea mai perfecționată mașină n-ar putea-o face. Ne mulțumim deci să prezentăm elita sportului de iarnă, oprindu-ne la cîteva discipline.

Timpuri noi

Schiorii din țările scandinave sînt prin tradiție renumiți la probele de fond. Ca brazilienii la fotbal, japonezii la judo sau indienii la hochei pe iarbă. Orice înfrîngere a scandinavilor la probele masculine de schi a stîrnit totdeauna senzație. În patru decenii și mai bine, scandinavii au pierdut doar de două ori la întrecerile olimpice — în 1956 ștafeta de 4 X 10 kilometri a fost cîștigată de echipa Uniunii Sovietice, iar după doisprezece ani, la Grenoble, italianul Franco Nones a ieșit învingător pe distanța de 30 de kilometri. Victoria lui Nones i-a lovit pe nordici în amorul propriu (italienii avînd dintotdeauna reputația de outsiders), dar ei au fost totuși mulțumiți de rezultatele întrecerilor de la Grenoble. Norvegia și Suedia au cucerit atunci șase titluri.

După numai doi ani, însă, în schiul de fond totul s-a răsturnat cu susul în jos. La campionatul mondial din 1979 laureații olimpici au suferit înfrîngeri aproape pe toată linia. Cele două medalii

Săriturile de la trambulină sînt dominate de sportivii din Norvegia, Cehoslovacia, Japonia. Cine va cîștiga la Sapporo?

de aur ale lor nici nu se puteau compara cu trofeele sportivilor sovietici, care au cîștigat cinci probe din șapte.

S-au încercat tot felul de explicații, dar evenimentele ulterioare au dovedit că rezultatele din Tatra n-au fost o întâmplare. Cauzele lor trebuiau căutate nu atît în descreșterea măiestriei tradiționale a nordicilor, cît în progresul categoric înregistrat de fondații din Uniunea Sovietică și R.D.G. Aceștia se prezintă la Sapporo cu mari șanse. Ceea ce nu înseamnă totuși că foștii favoriți au ieșit din cursă.

Olanda — „restul lumii”?

La Olimpiada albă de la Grenoble, Olanda a fost reprezentată de nouă sportivi. Cei nouă patinatori de viteză olandezi au cucerit nouă medalii: trei de aur, trei de argint și trei de bronz, ceea ce a făcut ca patria lălelelor să se situeze pe locul VI în clasamentul gene-

ral, lăsînd în urmă Finlanda, S.U.A., R.F.G., Italia...

Azi, grupul de patinatori olandezi este cu mult mai puternic decît acum patru ani. Olanda prezintă o echipă capabilă să se ia la întrecere cu o selecționată a „restului lumii”.

„Era olandezilor” a început relativ recent. La Olimpiada de la Innsbruck ei au cucerit o medalie de argint. Cîștigătorul ei, Verkerk, era un anonim și toți specialiștii în meserie i-au considerat succesul drept o întâmplare de care olimpiadele nu sînt scutite. Dar tocmai medalia lui Verkerk a fost semnalul de deschidere a „erei olandezilor”.

Într-adevăr, Verkerk n-a avut de a-părat mult timp de unul singur onoarea sportivă a țării sale. Curînd și-au făcut apariția pe pista de gheață Ard Schenk, Stien Kaiser, Peter Nottet, Karry Heisen, Ans Schut și alții. În Olanda, cu iarna ei blîndă, capricioasă, au ajuns repede la mare cinste patinoarele artificiale (în Olanda sînt concentrate astăzi jumătate din toate pistele cu gheață artificială existente în Europa). Să ne mai mirăm că Olanda prezintă la Sapporo patinatori de clasă mare la toate cele opt distanțe? Și că se întrevăde un meci Olanda—„restul lumii”?

Viitoarea campioană: cinci victorii

Este pentru prima oară că hocheiștii canadieni nu sînt prezenți pe gheața olimpică. Păcat, mare păcat! Participarea lor la campionatele mondiale și turneele olimpice dădea sare și piper întrecerilor și bucura ochii spectatorilor. E regretabil că niște neînțelegeri de ordin organizatoric i-au scos din luptă pe talentații hocheiști canadieni.

La Sapporo își încrucșează croscele șase echipe. Fiecare din ele va trebui să susțină cinci meciuri. Niciodată încă „distanța” hocheiului olimpic n-a fost atît de mică. Laurii de campioană vor fi cucerii de echipa care nu se va poticni în nici unul din aceste meciuri.

Dacă la Grenoble selecționata U.R.S.S. a pierdut în fața Cehoslovaciei, dar a păstrat totuși locul I, dacă la nici unul din campionatele mondiale ulterioare hocheiștii sovietici n-au scăpat de înfrîngere, cucerind totuși titlul suprem, de data aceasta ei au nevoie de victorie în toate meciurile. Este o condiție sine qua non.

Nimeni nu se îndoieste că medalile olimpice vor fi disputate de trioul U.R.S.S.—Cehoslovacia—Suedia. Atît cehoslovacii cît și suedezii au mai învins echipa sovietică, dar medalile de aur au rămas totuși pentru ei un vis. De data aceasta în fața lor se deschide perspectiva atrăgătoare de a deveni campioni olimpici în condiții simplificate. De aceea selecționatele Cehoslovaciei și Suediei vor fi la Sapporo mai periculoase ca oricînd.

Boris Havin

CORRESPONDENȚĂ SENTIMENTALĂ

Cititorii între ei

Victor Rudolf Marcenko: Vă mulțumim pentru aprecieri și pentru participarea (deși cam întîrziată) la discuția despre soarta dragostei în zilele noastre. Veniți cu un punct de vedere argumentat, care dovedește că ați gîndit asupra subiectului. Reținem concluzia că în societatea noastră iubirea (termen pe care îl preferați) atinge profunzimi maxime „atunci cînd cei doi au un țel comun, un înalt țel social”. Vă publicăm totodată adresa în vederea unei cores-

pondențe cu alți cititori: Victor Rudolf Marcenko, str. Prahova nr. 25, sector 3, București.

Emilian Formagi: „Sînt tînăr și viața mă pune față în față cu probleme diverse pe care încerc să le rezolv într-un fel sau altul. Aș dori să cunosc cum ar proceda alți tineri în situații similare”. Vă dorim și noi s-o aflați și de aceea adăugăm precizarea — perfect îndreptățită — pe care o faceți: „Trebuie însă amintit celor care-și dau adresele spre publicare că trebuie să răspundă celor ce le scriu, dînd ovoidă că au înțeles menirea acestei inițiative”. Urîndu-vă să primiți cît mai repede răspunsurile așteptate, vă mulțumim pentru cuvintele calde pe care ni le adresați. Așadar: Emilian Formagi, Căminul studențesc nr. 3, Aleea Sadoveanu nr. 6, Iași.

„Cei interesați de teme de literatură, psihologie și pictură să se adreseze lui Marcel Focșăneanu, vîrsta 45 de ani, adresa: Rădăuși, jud. Suceava, Post-restant”.

„La cei 25 de ani ai mei aș dori să corespondez cu prietenii din întreaga țară, pe teme de: filozofie, psihologie, turism, artă fotografică, literatură, educație etc. Mulțumind celor care doresc să poarte un dialog sincer, prietenesc cu mine, pe calea scrisului, le promit că voi fi punctual cu toți expeditorii scrisorilor. Constantin Ioniță, comuna Niculești, județul Ilfov”.

INTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Vreți să aflați ceva și enciclopediile pe care le aveți la îndemînă nu vă dau răspunsul? Vă invităm să ne adresați nouă întrebarea dv.; mai ales dacă este de interes general.

De la un pol la altul

I.

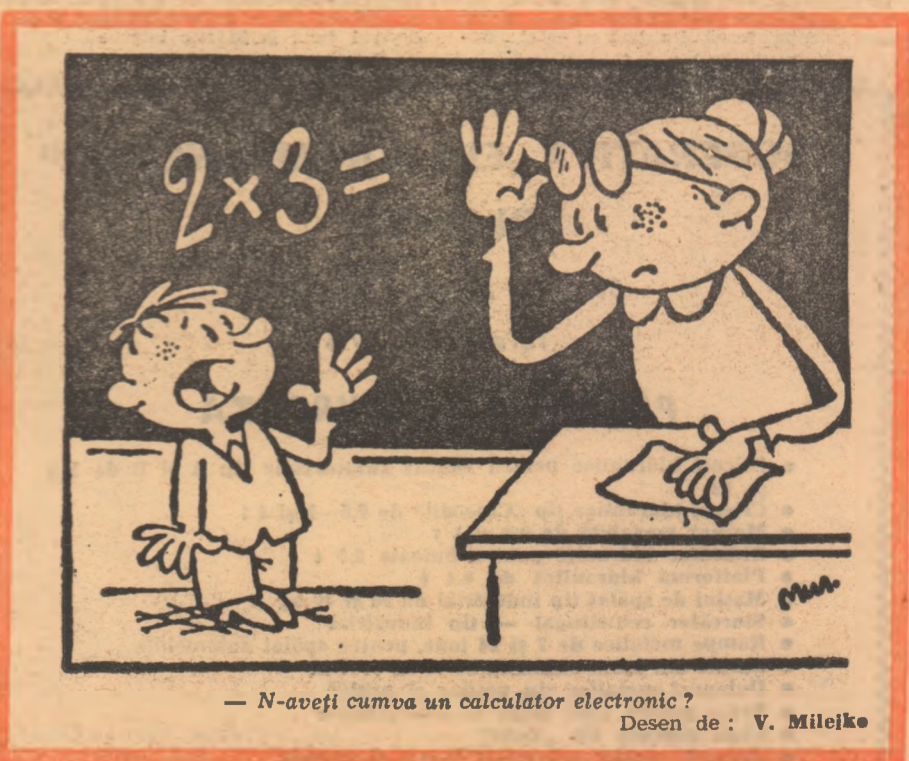
Care este explicația denumirii muzeului „Ermitaj” din Leninigrad?

GABRIELA TRUIȚĂ,
Călărași, Județul Ialomița

R.

Cuvîntul ermitaj vine de la grecescul eremites = „pustnic”, cum erau numiți asceții din antichitate și evul mediu care se retrăgeau într-o peșteră sau într-o pădure. Mai tîrziu, prin extensia dată acestei accepții a noțiunii, au fost numite ermitaje vilele construite în afara orașelor, pavilioanele izolate în parcul unor castele, casele singuratic și palatele mici în care suveranii sau oameni bogați puteau să se retragă temporar, departe de tumultul zgomotos și obositor al capitalelor.

Împărăteasa Ecaterina a II-a a Rusiei a avut și ea un astfel de palat, construit între anii 1743—1754. La jumătatea secolului XVIII, au început a fi numite ermitaje cîteva săli din incinta Palatului de iarnă din Petersburg

— N-aveți cumva un calculator electronic?

Desen de: V. Mileiko